

CREȘTEREA ȘI FRUCTIFICAREA SOIURILOR DE CIREȘ ÎN FUNCȚIE DE SOI ȘI FORMA DE COROANĂ

ȘARBAN VASILE

student ciclul 3, facultatea horticultură, UASM

ROȘCA MAXIM

student an. 4, Facultatea Horticultură, UASM

În Republica Moldova în ultimii ani, a existat un interes de a cultiva noi soiuri de cireșe altoite pe portaltoi de vigoare mică (Gisela 5, Krymsk 6), medie (MaxMa Delbard 14, Piku 1, Piku 4) și medie-redușă (Gisela 6, P HL-C, Krymsk 6). Acest lucru a permis dezvoltarea livezilor cu înaltă densitate cu pomi de talie mai mică, care sunt mai mult productiv și mai precoce. Portaltoi de vigoare mică (Gisela 5, Krymsk 6), medie-redușă (Gisela 6) și medie (MaxMa Delbard 14) se utilizează pe soluri fertile și irigate, asigură recolte timpurii, randament mediu, cu pomi de talie medie, gestionati în totalitate de la nivelul solului, reducând costurile la recoltarea fructelor prin creșterea randamentului la recoltare.

Actualmente, în Republica Moldova, în cultura cireșului se utilizează intens încă portaltoaiele Cireșul sălbatic (*Cerasus avium*, L), Mahalebul (*Cerasus mahaleb*, L), Mazzard (*Prunus avium*) și sistema de conducere a pomilor cu coroane voluminoase. Odată cu utilizarea portaltoaielor de vigoare mică (Gisela 5, Krymsk 6), medie (MaxMa Delbard 14, Piku 1, Piku 4) și medie-redușă (Gisela 6, P HL-C, Krymsk 6), este necesar de utilizat și coroane cu volum redus.

Luând în considerare această situație, s-a studiat influența formei de coroană, cu privire la performanța soiurilor Early Star, Samba și Black Star, altoite pe Gisela 6.

Scopul lucrării: Reieșind din cele menționate scopul cercetărilor constă în ridicarea productivității plantațiilor de cireș prin identificarea formelor de coroană înalt productive în condițiile Republicii Moldova.

Metodologia de cercetare. Influența formei de coroană asupra creșterii și fructificării a trei soiuri de cireș (Early Star, Samba și Black Star) a fost studiat în condițiile pedoclimatice din SRL „StarAgroGroop”, în 2018-2021. Pomii au fost altoiți pe portaltoiul Gisela 6, conduși sub formă de Fus subțire ameliorat, Cupă și Kym Green Bush și plantați la densitatea de 1250 de pomi/ha.

Managementul cultural al plantației. Măsurile agrotehnice în livadă se efectuează în conformitate cu îndrumările agrotehnice în vigoare. Livada se irigă prin picurare. Solul se menține înierbat pe cale artificială. Benzile dintre rânduri, late de 2 m, cu buruieni ce cresc natural și artificial se cosesc la necesitate și rămân ca mulci. De-a lungul rândului de pomi se aplică erbicite sau 2-3 prașe mecanice, cu freza cu palpator.

Rezultate și discuții. Randamentul de fructe a variat foarte mult în funcție de soi forma de coroană și brumele târzii de primăvară din timpul deschiderii mugurilor și înfloritul cireșului. În anul 2019, cele mai mari valori (16821kg/ha) distinct semnificative cu 56,4-139,9 % le-au avut pomii din soiul Samba, iar în anul 2020 soiul Black Star s-a evidențiat cu o recoltă superioară de 10333 kg/ha, distinct semnificativă cu 111,4-151,4% comparativ cu soiurile Early Star și Samba. În anul 2021 soiul Samba s-a evidențiat prin cea mai mare recoltă (10,3-16,2 t/ha) urmat de soiul Early Star (7,7-9,4 t/ha) și Black Star(3,7-5,5 t/ha). Cel mai bun randament cumulativ în valoare medie a fost obținut la pomii formați după sistema fus subțire ameliorat comparativ cu forma de coroană cupă și Kym Green Bush. Sistema de formare a pomilor a avut o influență puternică asupra creșterii și fructificării soiurilor de cireș studiate în densitate ridicată sistem de cultură. Producția de fructe, în primii patru ani de fructificare, au fost aproape duble la soiul Samba în comparație cu soiurile Early Star și Black Star.

Conducător științific - dr. hab., prof. univ. Valerian BALAN